

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
POLITEHNICA BUCUREȘTI- CENTRUL UNIVERSITAR PITEȘTI
ȘCOALA DOCTORALĂ *FILOLOGIE*
DOMENIUL FILOLOGIE

REZUMAT AL TEZEI DE DOCTORAT
DÉVELOPPEMENT DE LA COMPÉTENCE SOCIO-
CULTURELLE
DANS L'ENSEIGNEMENT DU FRANÇAIS :
L'ENSEIGNEMENT PROFESSIONNEL ET TECHNIQUE-
ÉTUDE DE CAS

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. habil. Corina-Amelia GEORGESCU

Student-doctorand

FLOREA (RAICU) ANCA-ELENA

PITEȘTI

2025

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
POLITEHNICA BUCUREȘTI- CENTRUL UNIVERSITAR PITEȘTI
ȘCOALA DOCTORALĂ *FILOLOGIE*
DOMENIUL FILOLOGIE

***DÉVELOPPEMENT DE LA COMPÉTENCE SOCIO-
CULTURELLE
DANS L'ENSEIGNEMENT DU FRANÇAIS :
L'ENSEIGNEMENT PROFESSIONNEL ET TECHNIQUE-
ÉTUDE DE CAS***

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. habil. Corina-Amelia GEORGESCU

Student-doctorand

FLOREA (RAICU) ANCA-ELENA

PITEȘTI

2025

TABLE DES MATIÈRES

Introduction.....	14
I. Première partie	
Chapitre I : De la compétence linguistique à la compétence culturelle : le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues et le Volume complémentaire	19
1. Le concept de <i>compétence</i>	19
2. Compétences-clés dans l'éducation et dans la formation continue	20
3. La classification des compétences	21
4. Le concept de compétence partielle	23
5. <i>La deuxième culture et la culture maternelle</i>	25
6. Au-delà de la compétence linguistique : le culturel	27
6.1. La compétence culturelle/ Le culturel	27
6.2. Le socioculturel	28
6.3. L'interculturel	30
6.4. Le plurilingue et le pluriculturel	31
7. Les niveaux communs de référence du CECRL	36
Chapitre II : Prémises théoriques pour l'approche de la compétence culturelle dans l'enseignement technique	42
1. L'organisation du système d'enseignement en Roumanie	47
2. La compétence - base d'un curriculum moderne	48
2.1. La compétence - concept-clé dans l'enseignement roumain	49
2.2. Le concept de <i>curriculum</i> et son organisation en Roumanie	50
2.3. Les principes qui régissent le curriculum roumain	51
2.4. Les documents curriculaires	53
2.4.1. Les plans-cadres	55
2.4.2. Les programmes scolaires	57
2.5. L'évaluation du curriculum	60
2.5.1. Caractéristiques du curriculum	60
2.5.2. Documents curriculaires	61
2.5.3. Mise en place	62

2.5.4. Impact	62

II. Deuxième partie

Chapitre III : L'approche du culturel dans l'enseignement technique : analyse des programmes scolaires 64

1. Les programmes scolaires pour la 9 ^e	67
2. Les programmes scolaires pour la 10 ^e	71
3. Les programmes scolaires pour la 11 ^e	78
4. Les programmes scolaires pour la 12 ^e	84
5. Conclusions	91

Chapitre IV : La Méthodologie de recherche 94

1. Le questionnaire comme technique de recherche	96
1.1. Les étapes de mise en place du questionnaire	96
1.2. Les parties du questionnaire	96
1.3. La classification des questions	96
1.4. Le nombre et l'ordre des questions	98
2. Étude de cas : développement de la compétence socio-culturelle dans l'enseignement professionnel et technique	98
2.1. Analyse du questionnaire appliqué aux enseignants	101
2.2. Analyse du questionnaire initial appliqué aux apprenants	128
2.3. Séquences didactiques	142
2.3.1. Séquence didactique numéro 1 - <i>L'identité nationale de la France</i>	148
2.3.2. Séquence didactique numéro 2 - <i>Les types de fromage français</i>	152
2.3.3. Séquence didactique numéro 3 - <i>La France à table</i>	162
2.3.4. Séquence didactique numéro 4 - <i>L'expression de la quantité. L'article partitif</i>	173
2.3.5. Séquence didactique numéro 5 – <i>Bienvenue dans notre hôtel !</i>	181
2.4. Analyse du questionnaire final appliqué aux apprenants	185
2.5. Analyse contrastive des questionnaires appliqués aux apprenants	198
2.6. Remarques finales	227

III. Conclusions 229

IV.	Bibliographie	242
V.	Annexes	
	<i>Annexe no. 1 – Questionnaire adressé aux enseignants</i>	<i>252</i>
	<i>Annexe no. 2 – Questionnaire initial adressé aux apprenants</i>	<i>256</i>
	<i>Annexe no. 3 – Questionnaire final adressé aux apprenants</i>	<i>258</i>

Predarea într-un liceu tehnologic sau într-o școală profesională a devenit, în mod evident, o adevărată provocare pentru profesorii de limba franceză ca limbă străină, în contextul în care, în zilele noastre, stăpânirea unei limbi străine reprezintă un mare avantaj într-o lume care trăiește și se schimbă foarte repede. Trăim într-o epocă a accelerării în toate domeniile, ceea ce înseamnă că adaptare la tot ceea ce este nou devine absolut necesară.

Problemele cu care ne-am confruntat în timpul orelor de limbă franceză ca limbă străină, cu elevii liceului tehnologic și ai școlii profesionale ne-au determinat să ne punem următoarele întrebări: „Nivelul de competență lingvistică vizat de programele școlare ale liceelor tehnologice este adecvat? Conținutul predat elevilor școlii profesionale este adaptat nevoilor lor?”.

Problematica în jurul căreia se construiește prezenta teză este cea a predării limbii franceze ca limbă străină în liceele tehnologice și în școlile profesionale și, mai precis, necesitatea dezvoltării competențelor socio-culturale, care lasă să se întrevadă o altă necesitate, aceea de a adapta programa școlară.

În prezent, învățământul profesional și tehnic poate lua două forme: liceul tehnologic, care durează 4 ani, și școala profesională, cu o durată de 3 ani, dar care, din punct de vedere al curriculumului, corespunde cu ceea ce se studiază la liceu, în primii 2 ani.

În ceea ce privește limbile străine studiate în cadrul acestui tip de învățământ, în România se vizează aceleași competențe prin conținuturi care sunt aproape identice în cazul liceelor teoretice și tehnologice, respectiv al școlilor profesionale.

Ținând cont de aceste aspecte și de faptul că, la nivelul României, nu există studii privind predarea limbilor străine în cadrul acestei forme de învățământ, considerăm că prezenta cercetare contribuie la evidențierea anumitor aspecte importante pentru o mai bună înțelegere a particularităților acesteia. Recent, acest tip de învățământ se bucură de atenția guvernanților, având în vedere faptul că există numeroase măsuri legislative care îl vizează.

- **Domeniul de cercetare**

Prezenta cercetare vizează domeniul filologic al limbilor străine, mai precis predarea și învățarea limbii franceze.

- **Principalele provocări ale cercetării**

Principalele provocări ale acestei cercetări implică legislația care nu este foarte bine elaborată în ceea ce privește predarea la nivelul învățământului tehnologic în general; în prezent, Legea învățământului preuniversitar nr. 198/ 2023 nu are norme de aplicare. În plus, programele școlare aprobate în 2023 nu au stabilit modificări în ceea ce privește predarea limbilor străine.

Una dintre dificultățile pe care le-am anticipat a fost numărul redus de profesori și cursanți din acest domeniu, capabili să răspundă la chestionarele incluse în studiul de caz pe care îl avem în vedere.

- **Ipoteza cercetării**

Prezenta teză pornește de la ipoteza că o modificare a programei școlare în predarea limbii franceze ca limbă străină în liceele tehnologice/ școlile profesionale ar putea îmbunătăți performanța elevilor din punctul de vedere al competenței culturale, una dintre componentele esențiale ale interacțiunii sociale.

- **Corpus**

Cât despre corpusul utilizat pentru teza noastră, am folosit programele școlare (de liceu) pentru limba franceză ca L1, L2 și L3 pentru a realiza o analiză comparativă a competențelor și conținuturilor vizate de învățământul din liceele teoretice și cele vizate de liceele tehnologice/ școlile profesionale, în special din punctul de vedere al competenței socio-culturale.

- **Obiective generale și specifice**

Teza noastră a avut ca obiectiv principal studierea modului în care se poate dezvolta competența socioculturală la elevii din liceele tehnologice și școlile profesionale, prin adaptarea curriculumului.

Acesta a fost declinat în mai multe obiective specifice:

- a) analizarea conceptului de competență în general și a termenilor care se regăsesc în sfera competenței socio-culturale în particular;
- b) prezentarea documentelor curriculare românești specifice învățământului tehnologic din perspectiva competenței socio-culturale;
- c) analizarea programelor școlare de liceu pentru franceză L1, L2 și L3 din perspectiva dezvoltării competenței culturale;
- d) verificarea ipotezei de cercetare prin realizarea unui studiu de caz care include chestionare adresate profesorilor și elevilor.

- **Metodologia de cercetare**

Pentru a atinge obiectivele cercetării noastre, ne-am propus să utilizăm mai multe metode de cercetare:

- a) metoda documentară;
- b) chestionarul;
- c) metoda cantitativă;
- d) metoda calitativă.

Metoda documentară a fost utilizată pentru a analiza conceptul de competență așa cum apare în CECRL și în *Volumul complementar*, dar și pentru a analiza aspectele legate de competența culturală

în aceleași documente; astfel, am reușit să atingem primul nostru obiectiv specific: analiza conceptului de competență, în general, și a termenilor care se regăsesc în sfera competenței socio-culturale în particular.

Am utilizat metoda documentară și pentru a identifica elementele caracteristice ale curriculumului românesc și modul în care acestea devin premise esențiale pentru dezvoltarea competenței socio-culturale. Această metodă ne-a ajutat să atingem al doilea obiectiv specific: prezentarea documentelor curriculare românești specifice învățământului tehnologic.

- Analiza programelor școlare vizate de cel de-al treilea obiectiv a fost realizată cu ajutorul metodei documentare, care ne-a permis să identificăm competențele și conținuturile într-o manieră contrastivă: pentru liceele teoretice și pentru liceele tehnologice/școlile profesionale.
- Au fost utilizate metode calitative și cantitative pentru a măsura percepția cadrelor didactice cu privire la dezvoltarea competenței socioculturale în liceele tehnologice/școlile profesionale, dar și dezvoltarea aceleiași competențe la elevi, prin intermediul chestionarelor (inițiale și finale).
- **Concluzii**

Pentru a verifica această ipoteză, am propus o abordare dublă, teoretică și practică, teoretică, lucrând pe documente oficiale precum CECRL, volumul complementar și programele școlare (de liceu) pentru limba franceză ca L1, L2 și L3 și practică, desfășurând un studiu de caz.

Din punct de vedere structural, prezenta teză este împărțită în două părți. Prima parte este dedicată componentei teoretice: capitolul cu care vom începe această parte (De la competența lingvistică la competența culturală: Cadrul european comun de referință pentru limbi și Volumul complementar) a schițat parcursul dezvoltării de la competența lingvistică la competența culturală, în conformitate cu cele două documente europene. Am definit conceptul de competență în general, competențele-cheie în educație și formarea continuă și am explicat clasificarea competențelor pentru a integra competența care ne interesează, respectiv competența socio-culturală. Analizând CECRL, am regăsit un concept pe care îl considerăm esențial pentru predarea limbii franceze ca limbă străină în liceul tehnologic și/ sau în școala profesională, acela de competență parțială. Ideea este că, pentru a realiza un anumit tip de sarcină, elevul nu trebuie să valideze toate cerințele unei anumite competențe, ci doar anumite componente, iar exemplul dat de CECRL vizează tocmai mediul profesional care ne interesează. Alte concepte pe care le-am considerat utile sunt cele de a doua cultură și cultură maternă. Ne-am oprit asupra competenței culturale, dar și asupra termenilor care sunt înrudiți cu aceasta: sociocultural, intercultural și multicultural.

CECRL și *Volumul complementar* arată în mod clar că învățarea unei limbi nu poate avea loc în afara culturii corespunzătoare. Prezența competenței culturale este evidențiată prin conceptele de

„sociocultural”, „intercultural”, „plurilingv” și „pluricultural”, concluzia fiind: competența culturală ajută cursantul să comunice și să interacționeze în contexte reale.

În raport cu subiectul care ne interesează, această concluzie este foarte importantă, deoarece arată clar: competența culturală trebuie luată în considerare nu numai în liceele teoretice, ci și în liceele tehnologice și în școlile profesionale, unde trebuie integrată în învățarea limbii, deoarece, în anumite domenii (cum ar fi cel al restaurantelor în cercetarea noastră), este esențială pentru ca elevii să aibă șansa de a lucra pe o piață a muncii în continuă schimbare.

Al doilea capitol al acestei părți, intitulat Premise teoretice pentru abordarea competenței culturale în învățământul tehnic, se va concentra pe prezentarea sintetică a abordării competenței culturale în învățământul tehnic (trăgând o linie a contextului în care se înscrie organizarea învățământului în România, competențele cheie, organizarea curriculumului național, documentele curriculare). Acest capitol ne-a permis să înțelegem mai bine funcționarea specifică a liceelor tehnologice și a școlilor profesionale în cadrul sistemului educațional românesc.

A doua parte a acestei cercetări a fost dedicată abordării culturale în învățământul tehnic și a avut ca punct de plecare analiza programelor școlare pentru limba franceză ca limbă străină, pentru licee și elementele specifice metodologiei de cercetare pentru a dezvolta studiul de caz pe care l-am propus.

Am analizat includerea culturală în programele FLE – L1, L2 și L3, pornind de la competența specifică, dar și de la conținuturile menționate de acest tip de documente în capitolul al treilea, intitulat Abordarea culturală în învățământul tehnic: analiza programelor școlare. Interesul nostru s-a îndreptat tocmai către prezentarea contrastivă a programelor școlare pentru liceu (teoretic și tehnologic) și pentru școala profesională din punctul de vedere al competențelor și conținuturilor vizate.

În urma analizei programelor școlare pentru predarea limbii franceze ca limbă străină în liceu (teoretic sau tehnologic), am observat că programele, chiar și actualizate la standardele europene de predare a limbilor străine, conțin încă referințe la actualități depășite sau care nu mai există. În ceea ce privește competențele generale care trebuie dobândite la sfârșitul liceului, nu există nicio diferență între liceele teoretice și liceele tehnologice/ școlile profesionale. Cu toate acestea, conținutul prevăzut pentru liceele teoretice diferă pentru clasa a 11-a și a 12-a, fiind indicat doar pentru primii doi ani de liceu. Observăm, de asemenea, că FLE-L3 poate fi studiat doar în liceele teoretice. O diferență esențială între liceele tehnologice/ școlile profesionale și liceele teoretice constă în numărul de ore de limbă franceză/ modernă pe an școlar: elevii din liceele teoretice au mai multe ore.

Al patrulea capitol, Metodologia cercetării, include două părți: Chestionarul ca tehnică de cercetare (în care am prezentat etapele de elaborare a unui chestionar, părțile acestuia, clasificarea

întrebărilor, numărul și ordinea întrebărilor) și Studiu de caz - Dezvoltarea competențelor socioculturale în învățământul profesional și tehnic.

Studiul de caz s-a bazat pe două tipuri de chestionare: un chestionar adresat profesorilor de FLE (liceu tehnologic și școală profesională) care a avut ca scop identificarea modului lor de lucru în orele de limbă franceză ca limbă străină din punctul de vedere al competenței socio-culturale și al dezvoltării acesteia, și un alt chestionar care a verificat progresul elevilor la limba franceză, ca limbă străină, din școala profesională în ceea ce privește dezvoltarea aceleiași competențe. Aceste progrese au fost măsurate în primul și al treilea an de studiu la școala profesională, ultima analiză fiind realizată la sfârșitul unei perioade în care am lucrat cu ei pe un curriculum adaptat domeniului lor, turismul și alimentația publică.

Chestionarul destinat profesorilor a fost distribuit unui număr de 40 de profesori de FLE care predau în licee tehnologice sau în școli profesionale. Analiza acestuia a evidențiat profilul socio-profesional al acestora: respondenții sunt în majoritate (75%) femei cu vârste cuprinse între 36 și 50 de ani (aproape două treimi) sau între 25 și 35 de ani (o treime) și care locuiesc în mediul urban (57,5%) sau rural (42,5%). Peste 90% au studii de licență și chiar de masterat, dar foarte puțini au studii de doctorat. În ceea ce privește experiența în predarea limbii franceze ca limbă străină, o treime au peste 20 de ani de experiență, restul fiind repartizați în mod echilibrat în trei categorii de vechime: de la 1 la 5 ani, de la 6 la 10 ani și de la 11

Am observat că majoritatea respondenților se aflau la începutul carierei profesionale. Respondenții cu multă experiență în învățământul tehnic sunt cei mai puțini (17,5%). Această situație ar putea fi generată de faptul că acest tip de învățământ nu beneficiază de o atenție specială, fiind considerat de elevi, părinți și poate chiar de unii profesori ca o a doua opțiune. Profesorii renunță la învățământul profesional deoarece învățământul teoretic beneficiază de mai multă atenție și este valorizat din punct de vedere social. În ceea ce privește formarea profesorilor în materie de competențe socioculturale, doar 12,5% declară că acestea nu au fost deloc integrate în formarea lor inițială.

A doua parte a chestionarului arată modul în care respondenții se raportează la acest tip de competență în activitatea lor practică în clasă. Respondenții consideră că cea mai importantă competență care trebuie dezvoltată la elevi este comunicarea în limba străină, urmată de „a învăța să înveți”, „spiritul de inițiativă” și „sensibilitatea și expresia culturală”.

Vârsta adecvată pentru studiul competenței socioculturale este, potrivit 45% dintre profesori, 8 ani, răspunsul fiind corelat cu cel referitor la nivelul de competență la care ar trebui să ne preocupăm de aceasta, care este nivelul A1. Această competență este considerată ca având un rol principal în formarea elevilor de către 71% dintre respondenți. De aceea, ei consideră că, conținutul predat trebuie adaptat pentru predarea limbii franceze în liceele tehnologice: vocabularul specific este considerat

foarte important (90%), la fel ca și modalitatea de transmitere a conținutului, cea preferată fiind videoclipurile. În ceea ce privește evaluarea competențelor socio-culturale, evaluarea mixtă (scrisă și orală) este menționată de 60%, în timp ce evaluarea orală apare la 30% dintre respondenți; prin urmare, evaluarea orală pare să fie preferată de 90%.

În ceea ce privește manualele, profesorii consideră că acestea nu îi ajută suficient în predarea conținuturilor socioculturale. Aproape jumătate dintre respondenți consideră că motivația elevilor crește datorită documentelor autentice.

Făcând parte din aceeași categorie cu întrebarea numărul 7, întrebarea numărul 14 ridică problema adaptării directe a conținuturilor. 42,5% dintre respondenți au răspuns că adaptează adesea conținuturile de predat la domeniul și calificarea profesională a cursanților, în timp ce 52,5% dintre ei, majoritatea, au răspuns că o fac uneori.

Atât pentru profesori, cât și pentru elevi, competența de înțelegere orală este foarte importantă. 52,5% dintre respondenți utilizează conținuturi adaptate tocmai pentru a dezvolta această competență. 20% dintre respondenți utilizează conținuturi adaptate pentru a dezvolta competența de înțelegere scrisă (grație documentelor autentice), 17,5% pentru a dezvolta producția orală, în timp ce restul, 10%, utilizează conținuturi adaptate pentru a dezvolta competența de producție scrisă.

Am observat astfel că, competența care părea cea mai importantă pentru profesorii din liceele tehnologice și școlile profesionale era înțelegerea orală, în timp ce exprimarea orală ocupa locul al treilea în opinia lor.

Jumătate dintre profesori utilizează conținuturi adaptate pentru a dezvolta competența de înțelegere orală, 20% pentru competența de înțelegere scrisă, iar 90% recunosc că întâmpină dificultăți în predarea noțiunilor de cultură și civilizație franceză.

Ni s-a părut interesant de remarcat faptul că toți respondenții considerau (chiar dacă în procente diferite) necesară adaptarea curriculumului pentru învățământul profesional și tehnologic. Documentele autentice specifice domeniului sunt considerate adecvate pentru a motiva cursanții și pentru a le trezi atenția în 80% din cazuri. TIC și documentele audiovizuale au capacitatea de a crește motivația cursanților, potrivit 75% dintre profesorii chestionați. Jocul de rol, ca tip de activitate, pare să aibă un impact pozitiv, după cum arată 87,5% dintre respondenți.

Chestionarul aplicat profesorilor arată că, deși predarea limbii franceze ca limbă străină poate părea dificilă în liceele tehnologice sau în școlile profesionale, este important să se lucreze și la competența socioculturală, deoarece există modalități de îmbunătățire a acesteia, iar profesorii sunt conștienți de acest lucru.

În ceea ce privește cursanții, am utilizat același chestionar pe care l-am aplicat în două momente ale formării cursanților: la început (sub forma unui chestionar inițial) și la sfârșit (sub forma unui

chestionar final) pentru a măsura progresul acestora. Chestionarul s-a adresat elevilor din școlile profesionale care se pregăteau în domeniul turismului și alimentației publice.

Întrebările au fost concepute pentru a verifica cunoștințele cursanților despre cultura și civilizația franceză, ținând cont de faptul că atestatul de calificare profesională pe care îl primesc la sfârșitul studiilor le oferă posibilitatea de a se integra pe piața muncii internaționale.

Pentru primul chestionar, am primit răspunsuri de la 33 de elevi ai școlii profesionale. Vârsta acestor elevi este de aproximativ 15-16 ani, iar mediul de rezidență este rural. Ei nu au avut posibilitatea de a căuta pe internet răspunsuri posibile. Chestionarul a fost distribuit respondenților în cursul anului școlar 2022-2023. 32 de persoane (și nu 33) au răspuns la al doilea chestionar din cauza migrației elevilor: un elev a schimbat școala în perioada studiului. Întrebările au fost aceleași ca în primul chestionar, dar ordinea răspunsurilor posibile a fost inversată. Acesta a fost administrat în anul școlar 2024-2025, vârsta elevilor (aceiași ca în primul chestionar) fiind de aproximativ 17-18 ani; mediul de rezidență rămâne mediul rural. La fel ca în cazul primului chestionar, elevii nu au avut posibilitatea de a căuta pe internet răspunsurile posibile.

Cele două chestionare au cuprins 21 de întrebări din domeniul gastronomiei și al bucătăriei; rezultatele obținute la chestionarul inițial și la chestionarul final sunt prezentate în tabelul de mai jos. În perioada scursă între aplicarea chestionarului inițial și a celui final, am lucrat la secvențe adaptate profilului cursanților, așa cum vom arăta în continuare. Analizând cu atenție rezultatele obținute la chestionarul inițial și la chestionarul final, putem observa că, din cele șaisprezece întrebări care se refereau la noțiuni legate de competența socio-culturală, cursanții au reușit să-și îmbunătățească cunoștințele în cazul a 12 dintre ele, ceea ce înseamnă o îmbunătățire de 75%. Pentru celelalte patru întrebări, putem gândi la diferite motive pentru care performanța cursanților nu s-a îmbunătățit: uitarea, lipsa exercițiului sau neatenția în momentul completării chestionarului. În cazul celor trei întrebări care încheie chestionarul și care se refereau în special la aspectele didactice ale clasei (tipul de curriculum, mijloace audiovizuale, strategii didactice), am remarcat importanța pe care cursanții o acordă jocului de rol referitor la profesia lor.

Întrebarea nr. 1	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Știți câte regiuni geografice are Franța? ☐ 13 ☐ 18 ☐ 22	13- 18,2% 18- 63,6% 22- 18,2%	13- 68,8% 18- 15,6% 22- 15,6%
Întrebarea nr. 2	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Care sunt precursorii gastronomiei franceze? ☐ Latini ☐ Galii ☐ Englezii	Latini- 39,4% Galii- 45,5% Englezii- 15,2%	Latini- 28,1% Galii- 68,8% Englezii- 3,1%

Întrebarea nr. 3	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Unul dintre simbolurile Republicii Franceze este: ☐ Câinele ☐ Cocoșul ☐ Lupul	Câinele- 21,2% Cocoșul- 63,6% Lupul- 15,2%	Câinele- 9,4% Cocoșul- 75% Lupul- 15,6%
Întrebarea nr. 4	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Cum se numește cel mai faimos rege francez pentru modul în care aranja masa? ☐ Napoléon Bonaparte ☐ Louis XVI ☐ Charlemagne	Napoléon Bonaparte- 51,5% Louis XVI- 30,3% Charlemagne- 18,2%	Napoléon Bonaparte- 40,6% Louis XVI- 25% Charlemagne- 34,4%
Întrebarea nr. 5	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Care este simbolul micului dejun francez? ☐ Macaronul ☐ Dulceața ☐ Croisantul	Macaronul- 3,05% Dulceața- 3,05% Croisantul- 93,9%	Macaronul- 12,5% Dulceața- 15,6% Croisantul- 71,9%
Întrebarea nr. 6	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Știați că gastronomia franceză a fost clasificată în 2010 ca patrimoniu cultural și imaterial al umanității de către UNESCO? ☐ Da ☐ Nu	Da- 21,2% Nu- 78,8%	Da- 62,5% Nu- 37,5%
Întrebarea nr. 7	Rezultate inițiale	Rezultate finale
La ce se referă sistemul de stele Michelin? ☐ La restaurante ☐ La hoteluri ☐ La serviciile agențiilor de turism	La restaurante- 63,6% La hoteluri- 27,3% La serviciile agențiilor de turism- 9,1%	La restaurante- 68,8% La hoteluri- 12,5% La serviciile agențiilor de turism- 18,8%
Întrebarea nr. 8	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Știți ce naționalitate are cea mai bună bucătăreasă din lume? ☐ Da ☐ Nu	Da- 18,2% Nu- 81,8%	Da- 59,4% Nu- 40,6%
Întrebarea nr. 9	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Sunt francezii obișnuiți să ia cina în: ☐ În dormitor ☐ În sala de mese/ sufragerie ☐ Baie	În dormitor - 15,2% În sala de mese/ sufragerie- 75,8% Baie-9,1%	În dormitor- 34,4% În sala de mese/ sufragerie- 46,9% Baie- 18,7%
Întrebarea nr. 10	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Unul dintre preparatele reprezentative pentru gastronomia franceză este: ☐ Coq au vin ☐ Pastele ☐ Pizza	Coq-au-vin- 45,5% Pastele-45,5% Pizza-9,1%	Coq-au-vin-71,9% Pastele- 21,9% Pizza- 6,2%
Întrebarea nr. 11	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Prăjitura preparată cu zahăr ars este: ☐ Cheese cake ☐ Ecler ☐ Cremă de zahăr ars	Cheese cake- 6,05% Ecles- 6,05% Cremă de zahăr ars- 87,9%	Cheese cake- 3,1% Eclair- 0% Cremă de zahăr ars- 96,9%
Întrebarea nr. 12	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Ingredientul principal al macaroanelor este ☐ Pudra de migdale ☐ Zahărul ☐ Aromele	Pudra de migdale- 42,4% Zahărul- 30,3% Aromele- 27,3%	Pudra de migdale- 56,3% Zahărul-28,1% Aromele- 15,6%
Întrebarea nr. 13	Rezultate inițiale	Rezultate finale

Câte tipuri de brânzeturi există în Franța? ☐ În jur de 500 ☐ Mai puțin de 300 ☐ Mai mult de 1000	În jur de 500- 48,5% Mai puțin de 300- 36,4% Mai mult de 1000- 15,2%	În jur de 500- 18,8% Mai puțin de 300- 18,8% Mai mult de 1000- 62,5%
Întrebarea nr. 14	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Pinot Noir este : ☐ Un vin ☐ O prăjitură ☐ O brânză	Un vin- 48,5% O prăjitură- 27,3% O brânză- 24,2%	Un vin- 68,8% O prăjitură- 12,5% O brânză- 18,8%
Întrebarea nr. 15	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Ați observat asemănări între vocabularul gastronomiei franceze și cel al gastronomiei românești? ☐ Da ☐ Nu	Da- 60,6% Nu-39,4%	Da- 78,1% Nu- 21,9%
Întrebarea nr. 16	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Dacă răspunsul a fost afirmativ, puteți da cel puțin un exemplu?	- <i>le vin</i> - <i>l'éclair</i> - <i>la gastronomie</i>	- <i>l'éclair</i> - <i>la louche</i> - <i>l'hôtel</i> - <i>l'étoile</i> - <i>le restaurant</i> - <i>le macaron</i> - <i>le vin</i> - <i>la mise-en-place.</i>
Întrebarea nr. 17	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Considerați util ca, în cadrul cursurilor de limba franceză ca limbă străină, profesorul dumneavoastră să vă transmită noțiuni de gramatică, vocabular sau cultură și civilizație franceză printr-un program specific profesiei și calificării profesionale pe care le-ați ales? ☐ Da ☐ Nu	Da- 87,9% Nu- 12,1%	Da- 78,1% Nu-21,9%
Întrebarea nr. 18	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Considerați utilă organizarea unui joc de rol cu un vocabular specific meseriei și calificării profesionale pe care le-ați ales? ☐ Da ☐ Nu	Da- 63,6% Nu- 36,4%	Da- 68,8% Nu- 31,3%
Întrebarea nr. 19	Rezultate inițiale	Rezultate finale
Considerați utilă organizarea unui joc de rol cu un vocabular specific meseriei și calificării profesionale pe care le-ați ales? ☐ Da ☐ Nu ☐ Neutru/ ă	Da- 66,7% Nu- 15,2% Neutru/ ă- 18,2%	Da- 59,4% Nu- 18,8% Neutru/ ă- 21,9%

Tabelul nr.47 : Rezultate contrastive ale chestionarelor pentru elevi

Întrebarea nr. 20 le cerea cursanților să clasifice competențele lingvistice în funcție de importanță. Am observat că mai mult de jumătate dintre cursanți considerau (atât în chestionarul inițial, cât și în cel final) că cea mai importantă competență era înțelegerea orală, urmată (în ambele chestionare) de înțelegerea scrisă și de exprimarea orală. Competența căreia cursanții îi acordă cea mai mică importanță este exprimarea scrisă, care, în opinia lor, le va fi mai puțin utilă în viitoarea lor profesie.

20. Care sunt competențele pe care le considerați cele mai utile pentru viitorul dvs. profesie în cadrul cursurilor de FLE? Clasificați-le de la 1 la 4 în funcție de importanță, unde 1 este cel mai puțin important și 4 este cel mai important.								
Gradul de importanță al competențelor lingvistice vizate:	Rezultat inițial				Rezultat final			
	Foarte important (4)	Important (3)	Mai puțin important (2)	Cel mai puțin important (1)	Foarte important (4)	Important (3)	Mai puțin important (2)	Cel mai puțin important (1)
Înțelegere orală	51,5%	21,2%	15,2%	12,1%	53,2%	21,8%	15,6%	9,4%
Înțelegere scrisă	30,3%	30,3%	27,3%	12,1%	37,5%	28,2%	21,8%	12,5%
Producție orală	30,3%	30,3%	27,3%	12,1%	37,5%	31,3%	25%	6,2%
Producție scrisă	12,1%	45,5%	24,2%	18,2%	28%	28%	28%	16%

Tabelul nr.48 : Rezultate contrastive ale chestionarelor pentru elevi (20)

Ultima întrebare era una deschisă și le cerea cursanților să facă sugestii profesorului cu privire la modul de desfășurare a cursului de FLE: sugestiile făcute pentru chestionarul inițial nu se referă deloc la conținutul socio-cultural, în timp ce pentru chestionarul final, situația se schimbă: menționarea culturii, tradițiilor, istoriei, gastronomiei, dar și a vocabularului de specialitate confirmă nevoile cursanților care, la sfârșitul studiilor, manifestă un alt tip de înțelegere cu privire la acest subiect.

Am elaborat un număr de 5 secvențe didactice ca secvențe-model pentru curriculumul pe care îl considerăm adecvat pentru școlile profesionale care pregătesc elevi în domeniul turismului și alimentației publice. Structura fiecărei secvențe didactice include 3 părți: o parte introductivă (în care precizăm: nivelul cursanților; durata secvenței; tipul secvenței; competențele lingvistice; competențele comunicative și funcționale; cunoștințele socio-culturale; cunoștințele lingvistice; obiectivele), suporturile (scrise și/sau audiovizuale), etapele (sensibilizarea la tema lecției; înțelegerea globală; înțelegerea detaliată; reutilizarea; sistematizarea; evaluarea). Aceste secvențe au abordat subiecte precum: Identitatea națională a Franței, Tipurile de brânzeturi franceze, Franța la masă, Exprimarea cantității. Articolul partitiv, Bun venit în hotelul nostru! și au fost testate după aplicarea primului chestionar. Considerăm că acestea ar putea constitui un model pentru dezvoltarea unui curriculum adaptat nevoilor elevilor din școlile profesionale care se pregătesc pentru o carieră în domeniul turismului și alimentației publice.

Având în vedere rezultatele obținute, considerăm că prezenta teză ar putea contribui la îmbunătățirea predării limbii franceze în liceele tehnologice/școlile profesionale la trei niveluri:

a) la nivel instituțional, cercetarea ar putea contribui la o posibilă previziune viitoare a programelor școlare pentru învățământul tehnic, oferind o bază pentru demersurile ulterioare de modificare a acestor documente;

b) la nivel personal, teza ar putea motiva profesorii să lucreze mai bine la competența culturală în învățământul tehnologic;

c) la nivel social, munca noastră ar putea duce la o mai bună integrare a cursanților pe piața europeană a muncii prin dobândirea competenței socio-culturale.

Ca orice cercetare, și aceasta are limitele sale, care decurg în special din numărul de respondenți (profesori și elevi) cărora li se pot aplica chestionarele. O altă limită provine din faptul că există foarte puține cercetări pe această temă la nivel național, iar cercetările întreprinse în alte țări nu sunt valabile, având în vedere diferențele în organizarea sistemelor de învățământ.

Originalitatea acestei cercetări constă, pe de o parte, în modul de abordare a documentelor programatice europene (de tipul Cadrul european comun de referință pentru limbi și Volumul complementar) și românești (Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului educațional sau programe școlare de franceză limbă străină) și, pe de altă parte, în studiul de caz pe care l-am întreprins pentru a îmbunătăți competența socio-culturală a elevilor din școlile profesionale și liceele tehnologice.

Partea teoretică a luat în considerare o analiză calitativă a abordării propuse de CECRL și de volumul complementar în ceea ce privește competența socio-culturală, prin intermediul unor termeni-cheie pe care i-am urmărit, precum competență parțială, a doua cultură, cultură maternă, socio-cultural, intercultural, multicultural și multilingv. Având în vedere că cele două documente menționate nu dedică o secțiune separată acestui tip de competență, considerăm că am reușit să sintetizăm informațiile legate de acest subiect într-un mod clar, care poate oferi în viitor un punct de plecare pentru lucrări pe o temă similară. Am întreprins o muncă similară pe baza programelor școlare pentru FLE (în vigoare pentru liceele teoretice, tehnologice și pentru școlile profesionale, pentru L1, L2, L3). Ne-am concentrat pe secțiunea Valori și atitudini din fiecare program, evidențiind, pe de o parte, diferențele dintre abordarea recomandată pentru liceul teoretic/ liceul tehnologic/ școala profesională și, pe de altă parte, diferențele dintre L1, L2, L3, deoarece, din câte știm, nu există un document oficial românesc care să prezinte conținutul în acest mod. Această comparație a vizat atât competențele dezvoltate, cât și conținuturile care trebuie predate.

Partea practică a implicat identificarea unei modalități de îmbunătățire a predării și învățării limbii franceze ca limbă străină în învățământul tehnologic, iar din acest punct de vedere cercetarea este inedită, deoarece, în general, se acordă o atenție sporită predării limbilor moderne în liceu (în special în liceele teoretice) și mai puțin în școlile profesionale. Apoi, abordarea noastră a luat în considerare o competență care, aparent, nu are prea mare importanță la nivelul școlii profesionale. În schimb, cele trei chestionare aplicate au arătat că, atunci când este vorba de un domeniu precum turismul și alimentația publică, pentru elevii care se pregătesc pentru meseria de brutar/cofetar/chelner, era esențial ca competența socio-culturală să fie luată în considerare alături de competențele lingvistice, în cadrul orelor de FLE. În plus, am propus 5 secvențe (care au fost testate în cadrul studiului nostru) care integrează competența socio-culturală și care servesc drept model în acest domeniu.

- **Perspective**

Prezenta teză deschide noi perspective în predarea limbii franceze ca limbă străină în liceele tehnologice și școlile profesionale și considerăm că ar fi util să o dezvoltăm prin extinderea ei cu studii de caz care vizează alte domenii, cum ar fi panificația, serviciile (cum ar fi industria ospitalității), estetica și frumusețea. O posibilă dezvoltare ar putea viza elaborarea unei propuneri de curriculum specializat pentru meseriile de bucătar, chelner și cofetar, un curriculum conceput pe baza noțiunii de competență parțială, introducând numai cunoștințele, abilitățile și atitudinile de care au nevoie cursanții pentru a îndeplini sarcinile din domeniul lor. Acest tip de curriculum ar putea (dacă nu este adoptat la nivel de autorități) să fie utilizat cel puțin pentru crearea unui curs opțional interdisciplinar pentru limba franceză ca limbă străină, dar și pentru orice limbă modernă studiată.

În concluzie, considerăm că adaptarea curriculumului școlar utilizat în liceele tehnologice la nevoile specifice ale acestui tip de cursanți ar putea contribui la îmbunătățirea învățării limbii franceze ca limbă străină/ FLE și la o mai bună integrare a elevilor pe piața europeană a muncii.

Liste de publications

1. *Model de bună practică- Situer dans l'espace*, IN *Culegere de modele de bună practică online pentru limbi moderne*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2020, pp. 111-115.
2. *L'enseignement professionnel technique : histoire et défis en contexte européen (la formation des jeunes pour le marché du travail)*, IN *Studii și cercetări filologie, seria limbi romanice, Le corps et le temps II. Évolutions : enfance, rajeunissement, guérison*, Université de Pitești, Faculté de Théologie, Lettres, Histoire et Arts, Editura Universității din Pitești, no. 29, Volume 1/ 2021, pp. 96-108.
3. *Enseigner la culture et la civilisation françaises à travers de moyens comiques en classe de FLE, dans les lycées technologiques et dans les écoles professionnelles*, IN *Langue et littérature- repères identitaires en contexte européen*, Universitatea din Pitești, no. 30/ 2022, pp. 153-157.
4. *L'interculturel du point de vue de l'enseignement professionnel, en classe de FLE : un défi pour les enseignants et pour les apprenants*, IN *Langue et littérature- repères identitaires en contexte européen*, Universitatea de Științe și Tehnologie Politehnica București, Centru Universitar Pitești, no. 33/ 2023, pp. 251-255.

Bibliographie

1. Argaud, É., *Le fait culturel en classe de FLE*, Collection F, Hachette FLE, Vanves, 2021.
2. Bastien, Vincent, Dubourdeau, Pierre-Louis, Leclère Maxime, *La marque France*, Presse de Mines, Paris, 2011.
3. Beaud, Michel, *L'Art de la thèse*, Éditions La Découverte, Paris, 1985.
4. Bertocchini, Paola, Constanzo, Edvige, *Manuel de formation pratique*, Clé International, Paris, 2017.
5. Bertrand, Olivier, *Diversités culturelle et apprentissage du français- Approche interculturelle et problématiques linguistiques*, Editions de L'Ecole Polytechnique, 2005.
6. Bold, Corina, *Actes de langage par jeux de rôle*, Editura Pământul, Pitești, 2009.
7. Byram, Michaël, *Culture et éducation en langue étrangère*, Hatier/ Didier, Paris, 1992.
8. Catroux, Michèle, *Méthodologie de la Recherche en Didactique des Langues*, Ellipses Éditions Marketing S.A., Paris, 2018.
9. Ceaușescu, Nicolae, *Raportul Comitetului Central, în România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*, vol XI, Editura Politică, București, 1975.
10. Chevalier, Brigitte, *Lecture et prise de notes*, Éditions Nathan, Paris, 1992.
11. Constant, Anne-Sophie, *Réussir mémoires et thèse*, Gualino, 2012.
12. Corbeau, Sophie, Dubois, Chantal, Penfornis, Jean-Luc, Semichon, Laurent, *Méthode de français professionnel de l'hôtellerie et de la restauration*, Clé International, Paris, 2006.
13. Cosăceanu, Anca, *Linguistique et didactique domaine franco-roumain*, Cavallioti, București, 2006.
14. Csaba, Kiss, *Repere teoretice în psihologia experimentală*, Editura Universitară, București, 2017.
15. Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998.
16. Dobrescu-Warodin, Andreea, Marcu, Rodica, Repețeanu, Liana, *Langue, vie et civilisation françaises (cours pratique pour la Ière année)*, Editura didactică și pedagogică, București, 1980.
17. Dobrescu-Warodin, Andreea, Marcu, Rodica, Repețeanu, Liana, *Langue, vie et civilisation françaises (cours pratique pour la IIe année)*, deuxième édition revue, Editura didactică și pedagogică, București, 1980.
18. Dobrescu-Warodin, Andreea, Marcu, Rodica, Repețeanu, Liana, *Langue, vie et civilisation françaises (cours pratique pour la IIIe année)*, deuxième édition revue, Editura didactică și pedagogică, București, 1980.

19. Defays, Jean-Marc, *Enseigner le français langue étrangère et seconde, approche humaniste de la didactique des langues et des culture*, Éditions Mardaga, Bruxelles, 2018.
20. Ducoing, Patricia, (et. alii), *L'éducation au regard de la mondialisation-globalisation*, Association francophone internationale de recherche scientifique en education, Section mexicaine, Mexico, 2003.
21. Enăchescu, Constantin, *Tratat de teoria cercetării științifice*, Editura Polirom, 2007.
22. Georgescu, Corina-Amelia, *La didactique du français langue étrangère : tradition et innovation*, Editura Tiparg, Geamăna, 2011.
23. Ginestier, Paul et Maillat, André, *Culture et civilisation françaises*, Edition Marcel Didier, Paris, 1962.
24. Goilan-Sandu, Liliana, Georgescu, Corina-Amelia, *Comment s'exprimer en toutes occasions : guides pour mieux comprendre les Français*, Editura Universității din Pitești, Pitești, 2003.
25. Grand-Clément, Odile, *Savoir-vivre avec les français. Que faire ? Que dire ?* Hachette Livre Français langue étrangère, Paris, 2000.
26. Guidère, Mathieu, *Méthodologie de la recherche*, Ellipses Éditions Marketing S.A., Paris, 2004
27. Iordache, Aurelia, *Pour mieux comprendre le français*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2016.
28. Lecherbonnier, Marie-France, *Le savoir-vivre, Protocole et convivialité*, Albin Michel S.A., Paris, 1994.
29. McCarthy, Ed, Ewing-Mulligan, Mary, Beaumard, Eric, *Le Vin pour les nuls*, First-Grund, Paris, 2010.
30. Miclău, Paul, Cristea, Teodora, Cuniță Alexandra, Drăghicescu, Janeta, Gălățeanu, Olga, Roventă-Frumușani, Daniela, *Les langues de spécialité*, Editura Universității din București, București, 1982.
31. Pelgrum, W. J., Law, N., *Les TIC et l'éducation dans le monde : tendances, enjeux et perspectives*, l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, Paris, 2004.
32. Petitgirard, Jean-Yves, Abri, Dominique, Brodin, Elisabeth, *Le Tableau Blanc Interactif*, CLE International, Paris, 2011.
33. Pukelis, Ketutis, Fokiene, Austra, (ed.) *Experience study of vocational teachers qualification improvement*, Vytauto Didziojo Universitetas, Kaunas, 2008.

34. Puren, C, Bertocchini, P, Costanzo, E, *Se former en didactique des langues*, Ellipses, Paris, 1998.
35. Preiss, Axel, *La dissertation littéraire*, Armand Colin Éditeur, Paris, 1989.
36. Mihailescu, Ioan, *Sociologie generală*, Editura Polirom, Iași, 2003.
37. Nica, Traian, Ilie, Cătălin, *Tradition et modernité dans la didactique du français langue étrangère*, Editura Celina, Oradea, anul 1995.
38. Not, Luis, *Les pédagogies de la connaissance*, Imprimerie du Sud, Toulouse, 1988.
39. Paraschiva, Ana-Maria, *Psihologia educației*, Editura Printech, București, 2007.
40. Rotariu, Traian, Iluț, Petru, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie- teorie și practică*, Editura Polirom, Iași, 2006.
41. Rocher, Guy, *Culture, civilisation et idéologie*, Edition Hurtubise, Montréal, 1992.
42. Zărnescu, Crina-Magdalena, *Culture et civilisation françaises*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003.
43. *Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : apprendre, enseigner, évaluer*, Division des politiques linguistiques, Strasbourg, Conseil de l'Europe/ Les éditions Didier, Paris, 2005.
44. *Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : apprendre, enseigner, évaluer- volume complémentaire*, Division des politiques éducatives, Service de l'éducation, Strasbourg, Conseil de l'Europe/ Imprimé au Conseil de l'Europe, Editions du Conseil de l'Europe, 2021.
45. ***, *Le Guide Bleu*, Hachette Livre (Hachette Tourisme), 1997.
46. ***, *Le Routard, le Guide de l'alternat*, Hachette Tourisme, Avril 2021.

Articles :

47. Dambre, Nicolas « Le français pour s'insérer » IN *Le français dans le monde*, janvier-février 2016, no. 403, pp. 32-33.
48. Florea, (Raicu) Anca-Elena, *Model de bună practică- Situer dans l'espace*, IN *Culegere de modele de bună practică online pentru limbi moderne*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2020, pp. 111-115.
49. Florea, (Raicu) Anca-Elena, *L'enseignement professionnel technique : histoire et défis en contexte européen (la formation des jeunes pour le marché du travail)*, IN *Studii și cercetări filologie, seria limbi romanice, Le corps et le temps II. Évolutions : enfance, rajeunissement, guérison*, Université de Pitești, Faculté de Théologie, Lettres, Histoire et Arts, Editura Universității din Pitești, no. 29, Volume 1/ 2021, pp. 96-108.

50. Florea, (Raicu) Anca-Elena, *Enseigner la culture et la civilisation françaises à travers de moyens comiques en classe de FLE, dans les lycées technologiques et dans les écoles professionnelles*, IN *Langue et littérature- repères identitaires en contexte européen*, Universitatea din Pitești, no. 30/ 2022, pp. 153-157.
51. Florea, (Raicu) Anca-Elena, *L'interculturel du point de vue de l'enseignement professionnel, en classe de FLE : un défi pour les enseignants et pour les apprenants*, IN *Langue et littérature- repères identitaires en contexte européen*, Universitatea de Științe și Tehnologie Politehnica București, Centru Universitar Pitești, no. 33/ 2023, pp. 251-255.

Dictionnaires :

52. *Le Petit Robert- dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*- Nouvelle Edition du Petit Robert de Paul Robert sous la direction de Alain Rey et Josette Rey-Debove, Dictionnaire Le Robert- SEJER, 2023 nouvelle édition.
53. *Le Robert de poche*, direction éditoriale Pierre Varrod, Dictionnaires Le Robert, Paris, 2003.

Programmes scolaires, législation :

54. Anexa nr. 1 la Ordinul Ministrului educației, cercetării și inovării nr. 3410/ 16.03.2009, privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a-a XII-a, filierele teoretică și vocațională, cursuri de zi.
55. Anexa la Ordinul Ministrului educației, cercetării și inovării nr. 3410/ 16.03.2009, privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a-a XII-a, filierele teoretică și vocațională, cursuri de zi.
56. Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3081/ 27.01.2010, privind aprobarea planului-cadru de învățământ pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, învățământ de zi și învățământ seral.
57. Anexa nr. 3 la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3500/ 29.03.2018 privind aprobarea planurilor de învățământ pentru cultura de specialitate, pregătirea practică și stagiile de pregătire practică din aria curriculară Tehnologii pentru clasele a XI-a și a XII-a ciclul superior al liceului - filiera tehnologică; pentru pregătirea practică din aria curriculară Tehnologii și stagiul de pregătire practică - curriculum în dezvoltare locală CDL pentru clasa a XI-a învățământ profesional; pentru stagiile de pregătire practică de 720 ore (după clasa a X-a ciclul inferior al liceului - filiera tehnologică);

58. Hotărârea de Guvern nr. 371/ 27.04.2016 privind aprobarea Strategiei Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2016-2020.
59. *Legea nr. 84* din 24 iulie 1995, republicată în Monitorul oficial nr. 606/ 10.12.1999.
60. *Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011*, publicată în Monitorul oficial nr. 18/ 10.01.2011.
61. Ordinul Ministrului educației nr. 7724/ 18.12.2024 privind modificarea Ordinului ministrului educației, cercetării și inovării nr. 3412/ 2009 (Anexa nr. 4) privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a X-a, școala de arte și meserii, pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, ruta directă de calificare, pentru clasa a XI-a, anul de completare, precum și pentru clasele a XI-a, a XII-a și a XII-a/ a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologică, cursuri de zi și seral.
62. Ordinul Ministrului educației nr. 3665/ 13.02.2023 privind modificarea Ordinului ministrului educației naționale 3152/ 2014 (Anexa nr. 1) privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani, clasele a IX-a, a X-a și a XI-a.
63. Ordinul Ministrului și educației naționale nr. 3915/ 18.05.2017, privind aprobarea planurilor de învățământ și a programelor școlare pentru cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală din aria curriculară *Tehnologii*, precum și pentru pregătirea practică comasată/ stagiile de pregătire practică- curriculum în dezvoltare locală (CDL), pentru clasele a X-a, învățământ liceal filiera tehnologică și învățământ profesional.
64. Ordinul Ministerului educației naționale și cercetării științifice nr. 5033/ 29.08.2016, privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului profesional de stat.
65. *Ordinul ministrului educației nr. 6731/ 28.11.2023*, privind aprobarea Profilului de Formare al Absolventului
66. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Consiliul Național pentru Curriculum, Programă Școlară pentru clasa a IX-a, Ciclul inferior al liceului, Limba Franceză, Programa a fost aprobată prin Ordin al Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3458 / 09.03.2004, București, 2004.
67. Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Programă Școlară Limba Franceză, clasa a IX-a, Limba Modernă 2, Programa a fost aprobată prin OM 3410/16.03.2009, OM 3411/16.03.2009 și OM 3412/16.03.2009, București, 2009.
68. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, Programe Școlare pentru clasa a X-a, Ciclul inferior al liceului, Limba Franceză, Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4598 / 31.08.2004, București, 2004.

69. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, Programe Școlare pentru Ciclul superior al liceului, Limba Franceză, Filiera teoretică, toate profilurile și specializările/ Filiera vocațională, toate profilurile și specializările, clasele a XI-a – a XII-a, Aprobate prin Ordinul Ministrului nr. 3410 / 07.03.2006, București, 2006.
70. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, Programe Școlare pentru Ciclul superior al liceului, Limba Franceză, Filiera Tehnologică, Clasele a XI-a și a XII-a, ruta directă de calificare profesională, Clasele a XII-a și a XIII-a, ruta progresivă de calificare profesională, aprobat prin Ordinul Ministrului nr. 3488/ 23.03.2006, București 2006.
71. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Consiliul Național pentru Curriculum, *Programă Școlară pentru clasa a IX-a, Ciclul inferior al liceului, Limba Franceză*, Programa a fost aprobată prin Ordin al Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3458 / 09.03.2004, București, 2004.
72. Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, *Programă Școlară Limba Franceză, clasa a IX-a, Limba Modernă 2*, Programa a fost aprobată prin OM 3410/16.03.2009, OM 3411/16.03.2009 și OM 3412/16.03.2009, București, 2009.
73. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, *Programe Școlare pentru clasa a X-a, Ciclul inferior al liceului, Limba Franceză*, Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4598 / 31.08.2004, București, 2004.
74. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, *Programe Școlare pentru Ciclul superior al liceului, Limba Franceză, Filiera teoretică, toate profilurile și specializările/ Filiera vocațională, toate profilurile și specializările, clasele a XI-a – a XII-a*, Aprobate prin Ordinul Ministrului nr. 3410 / 07.03.2006, București, 2006.
75. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, *Programe Școlare pentru Ciclul superior al liceului, Limba Franceză, Filiera Tehnologică, Clasele a XI-a și a XII-a, ruta directă de calificare profesională, Clasele a XII-a și a XIII-a, ruta progresivă de calificare profesională*, aprobat prin Ordinul Ministrului nr. 3488 / 23.03.2006, București 2006.
76. *Restructurarea Curriculumului Național. Analiza condițiilor de implementare*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2010.
77. *Recomandarea Parlamentului european și a Consiliului european despre competențele cheie și formarea pe tot parcursul vieții*, din 18 decembrie 2006 in Journal officiel de l'Union européenne, pp. 10- 18, L394/10/2006 ; eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962)

Manuels de langue française- langue étrangère :

Limba modernă 1

78. *Limba franceză, L1, Planète jeune, manual pentru clasa a IX-a*, Dan Ion Nasta (coordonator), Marioara Sima, Tereza Lili Știube, București, Editura Corint, 2008 (Manualul a fost aprobat de Ministerul Educației și Cercetării cu Ordinul Ministrului nr. 3886 din 24. 05. 2004.)
79. *Limba franceză, L1, Porte-bonheur; manual pentru clasa a X-a*, Dan Ion Nasta; București, Editura Corint, 2008 (Manualul a fost aprobat de Ministerul Educației și Cercetării cu Ordinul nr. 3787 din 05.04.2005.)
80. *Limba franceză, L1, Coup de coeur; manual pentru clasa a XI-a*, Dan Ion Nasta; București, 2006 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4446 din 19.06.2006 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării nr. 3410 din 7.03.2006.)
81. *Limba franceză, L1, Francoroute, manual pentru clasa a XII-a*, Dan Ion Nasta; București, Editura Corint, 2007 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului, nr. 1342/21 din 19.06.2007 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării nr. 3410 din 7.03.2006.)
82. *Limba franceză, L1, manual pentru clasa a X-a*, Mariana Popa, Angela Soare; București, 2008 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării, nr. 3787 din 5 aprilie 2005 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordinul al Ministrului Educației și Cercetării, prin Ordinul nr. 4598 din 31 august 2004.)
83. *Limba franceză, L1, manual pentru clasa a XI-a*, Mariana Popa; București, 2012 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării, nr. 4446 din 19.06.2006 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordinul nr. 3252 din 13.02.2006 al Ministrului Educației și Cercetării.)
84. *Limba franceză, L1, manual pentru clasa a XII-a*, Mariana Popa; București, 2012 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, nr. 1342/22 din 19.06.2007 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării nr 3410 din 07.03.2006.)

Limba modernă 2

85. *Limba franceză, L2, manual pentru clasa a XI-a*, Doina Groza, Gina Belabed, Claudia Dobre, Diana Ionescu; București, Editura Corint, 2008 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 4446 din 19.06.2006 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării nr. 3410 din 07.03.2006.)
86. *Limba franceză, L2, manual pentru clasa a XII-a*, Doina Groza, Diana Ionescu, Gina Belabed, Claudia Dobre; București, Editura Corint, 2008 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, nr. 1262/9 din 6.06.2007 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării nr. 3410 din 07.03.2006.)
87. *Limba franceză, L2, manual pentru clasa a X-a*, Mariana Popa, Angela Soare; București, 2017 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării, nr. 3787 din 5 aprilie 2005 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării prin Ordinul nr. 4598 din 31 august 2004.)
88. *Limba franceză, L2, manual pentru clasa a XI-a*, Mariana Popa, Angela Soare, Carmen Chiriță; București, 2006 (Manualul a fost aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării, nr. 4446 din 19 iunie 2006 și este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordinul nr. 3252 din 13 februarie 2006 al Ministrului Educației și Cercetării.)

Manuels de spécialité

89. *Manual pentru calificarea ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație, învățământ profesional, domeniul turism și alimentație, nivel 2*, Cristian Dincă (coord), Brătășan Simona, Moraru Viorica, Pătrașcu Nicoletta, București, 2013 (Manualul a fost aprobat de Ministerul Educației și Cercetării cu Ordinul Ministerului nr. 4705 și 4706/ 29.07.2005).
90. *Manual pentru calificarea cofetar- patiser, învățământ profesional, domeniul turism și alimentație, nivel 2*, Cristian Dincă (coord), Brătășan Simona, Moraru Viorica, Pătrașcu Nicoletta, București, 2013 (Manualul a fost aprobat de Ministerul Educației și Cercetării cu Ordinul Ministerului nr. 4705 și 4706/ 29.07.2005).

Sitografie :

91. <https://dictionnaire.lerobert.com/definition/interculturel>
92. https://lewebpedagogique.com/alterite/files/2015/10/PU-REN_2013c_Comp%C3%A9tence_culturelle_composantes.pdf

93. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32008H0506%2801%29>
94. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)
95. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://competencescles.eu/sites/default/files/attachements/keycomp_fr.pdf
96. <https://alphasociologie.blogspot.com/2010/08/historique-de-la-notion-de-culture.html>
97. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=LEGISSUM:c11085>
98. [Compétence plurilingue et pluriculturelle](#)
99. [Conseil de l'Europe - brochure A4 portrait](#)
100. France | Eurydice (europa.eu) (<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>)
101. <https://www.europe-en-france.gouv.fr/fr/search/site/strat%C3%A9gie%20europe%202020> (on a mentionné seulement les objectifs liés à l'EFPP)
102. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.edu.ro/sites/default/files/DPC_31.10.19_consultare.pdf
103. <https://fr.pinterest.com/pin/alimentation-et-cuisine-cuisine-vaisselle-image-dictionnaire-visuel--372954412869584447/>